

Вишиванка,

МОЯ ВИШИВАНКА

Виховна година «Вишиванка моя, вишиванка»

Мета : Викликати в учнів інтерес до історичного минулого, до вишиванки; спонукати вихованців до відновлення національних традицій, їх збереження і впровадження в життя.

Обладнання: елементи української хати: намальоване віконце, зображення ікони, обрамлені рушниками, скриня, лавки, покриті тканими килимками, стіл, накритий вишитою скатертиною, на ньому хлібина або коровай, глечик; вишиті рушники, сорочки, записи пісень, відеокліпи.

Сценарій свята «Вишиванка моя, вишиванка»

Лунають фанфари.

Звучить пісня

(заходять діти – парад вишиванок)

Під красиву мелодію виходять ведучі

Ведуча 1. Доброго дня всім, хто тут зібрався нині!

Доброго дня всім, хто в гості завітав!

Ведуча 2. Доброго дня, великій цій родині!

Шановні гості, ми вітаємо вас!

Ведучий 1. Сьогодні у нас свято. Свято незвичайне. Це свято вишиванки. Щиро запрошуємо вас полинути в прекрасний світ народної вишивки, щоб дізнатися більше про наші традиції, обряди, культуру та історію.

Ведучий 2. Народне прислів'я каже: «Без верби і калини нема України». До сказаного слід додати: «І без вишивки». Тому, що вишиваний рушник і вишита сорочка давно стали українськими народними символами – оберегами краси, здоров'я, щасливої долі, родової пам'яті, святості та любові. Українська вишивка – це «молитва без слів», а сама вишиванка – це є оберіг людини.

Ведуча 1. Ми живемо з вами в Україні, чудовому й благодатному краї. У нас чарівна природа, казкові ліси й загадкові поля, безмежні степи, сині моря, повноводні ріки, цілющі джерела, родючі ґрунти – це наша матінка Земля.

Ведуча 2. Вона жива, вона промовляє до нас живими квітами, повіває прохолодою легкого вітру, співає нам щирі пісні про свою любов до людей, шепоче ніжні слова... Вона жива.

Ведуча 1. І з давніх-давен наші предки знали про це й глибоко шанували ясне Сонце, живу Землю, рідну Матір, святу Берекію, вічне Дерево життя. Адже це все, без чого вони не уявляли свого буття, і тому ставились з глибокою пошаною до них, як до могутніх і святих першооснов усього суцього.

Ведуча 2. Люди любили й шанували все це та вірили, що без цього не було б самого життя, тому складали казки та легенди, повір'я та думи. І, найголовніше, свою любов наші предки висловлювали в чарівних природних візерунках, якими прикрашали свій одяг, взуття, помешкання, бо здавна в благородній душі українця жила краса й любов до всього земного.

Ведуча 1. Україна – це чарівний і благодатний край, і в ній із сивої давнини живе мудрий і добрий, творчий і натхненний народ.

Ведуча 2. Саме тому, мабуть, наш народ і подарував світові неповторну українську вишивку, за якою нас упізнають в різних куточках світу.

Вишиванка - символ Батьківщини,
Дзеркало народної душі,
В колісанці купані хвилини,
Світло і тривоги у вірші.

Вишиванка - дитинча кирпате,
Що квітки звиває в перепліт,
Материнські ласки, усміх тата,
Прадідів пророчий заповіт.

Вишиванка - писанка чудова,
Звізда ясна, співи та вертеп.
Вишита сльозою рідна мова,
Думами дорога через степ.

Вишиванка - біль на п'єдесталі,
Слава, воля, єдність, віра - ми.
Журавлем курличе, кличе далі,
Стелить вирій взорами-крильми.

Виконується пісня «Вишиванка»(Іринки Мась)

Ведуча 1. Із знання свого родоводу, історії рідного краю починається людина. Мамина пісня, батькова хата, дідусева казка, бабусина вишиванка, добре слово сусіда, незамулена криниця, з якої пив воду мандрівник – все це родовідна пам'ять, наша історія, наші символи.

Ведуча 2. Одним із символів, без якого немислимий український національний стрій, є вишивана сорочка.

Ведуча 1. До вишиванки доторкнуся вустами,
І чорнобривців аромат вдихну.
Знов Ваших рук тепло відчую, мамо,
Сльозу з щоки непрохану змахну...

Ведуча 2. Українська сорочка-вишиванка. Вона ввібрала в себе теплоту сонця і запах трави, шум гаїв і голубинь небес, всю розкіш землі і смуток чарівної пісні. Нині ми сприймаємо мову вишитої сорочки здебільшого як сукупність візерунків, гру кольорів, майстерність вишивальниць.

Ведуча 1. А вона, між тим, народилася не тільки, як витвір мистецтва, а й як наш оберіг. Бо закована була одвічними життєдайними знаками сонця, землі і води. І захищала така сорочка, й сили додавала, й кохання берегла...

На полотно лягли малюнки:
І рожі, й квіти і листки.
У хрестик шиті візерунки
Із кольорів сімох нитки.
Як дивишся на вишиванку –
В ній бачиш гори, поле, ліс,
І промінь сонця рано-вранці,
І гай розплетених доріг.
Високих полонин простори
І золоті хлібні лани,
І голубе хвилясте море,
А в ньому ген плывуть човни...
Я низько кланяюся жінці
За візерунки чарівні,
За те, що вигоїдала в думці
Вітчизни молодість мені.

Ведуча 1. Споконвіку українські жінки та чоловіки шанували одяг, а особливо вишиту сорочку. Бо вірили, що вона захищає людину від усього злого. Вважалося, що сорочка, яка прилягає до тіла, є провідником магічної сили, яка є у людині. А водночас – це і оберіг.

Ведуча 2. Історія народної вишивки на Україні сягає своїм корінням у глибину віків. Дані археологічних розкопок та свідчення мандрівників і літописців доводять, що вишивання як вид мистецтва на Україні існує з незапам'ятних часів. Жіноча сорочка належить до найстаршої одягу наших предків.

Ведуча 1: Національний характер білої сорочки підкреслюється в багатьох народних приповідках:

Ведуча 2. К Великодню сорочка хоч і лихенька, аби біленька.

Ведуча 1. Як неділя, то й сорочка біла.

Ведуча 2. Як мати рідненька, той сорочка біленька.

Ведуча 1. Як сорочка біла то і жінка мила.

Ведуча 2. Рукава як писанка, а личко як маків цвіт.

Ведуча 1. Пізнають хлопці і в драній сорочці, аби полики вишиті .

Ведуча 2. Перша Перчиста любить паляницю м'якеньку, а друга – сорочку біленьку.

Виконується пісня "Вишиванко"(Тетяни Феденько).

Ведуча 2. Був час, як на землі почав люд вимирати. Від якої хвороби, того ніхто не знав. Ото іде чоловік і враз впаде, зчорніє, запіниться і вмере. Втікали люди з сіл в ліси. Та слідом за ними гнала і хвороба. Не жалувала ні молодих, ні старих. А жила в селі над Дніпром бідна вдова Марія. Забрала пошесть чоловіка і п'ятеро дітей. Тільки наймолодша Іванка ще здорова. Але не вберегла. Почала сохнути і вона. А ще просить матінку: – Врятуй, мамо, я не хочу вмирати! Порятуй!

Ведуча 1. Одного разу до хати прийшла якась бабця старенька. Як і коли прийшла, Марія не чула.

- Слава Богові! - привіталася. - Що, помирає остання? А могла б і жити. Аж кинулася Марія.

- Як? Бабусю сердечна, як Бога благаю, спаси, порятуй найменшеньку! Взяла, напевно, старенька до серця той плач і мовила:

Ведуча 2.-Повідаю тобі тайну тої страшної хвороби. Але присягни, що не обмовишся. Дитям присягай!

- Присягаю донечкою!

Ведуча 1. - Знай, що послав чорну смерть Господь Бог. Грішників багато зросло. Сказав Бог умертвляти всіх, на кому нема хреста. Ти тяжко перенесла смерть родини, дам тобі раду. Виший на рукаві, на пазусі і всюди хрести. Та лиш чорні або червоні, щоб здалека чорти виділи.

Ведуча 2. Мати так і зробила. А донечка здоровшала щодень і просила маму:

– Виший ще терен... А калину...

Ведуча 1. А Маріїне серце стискалося від болю, що людські діти мруть. Не витримала. Від хати до хати бігала і кричала:

- Шийте, шийте хрести... Вишивайте, будете жити. Рятуйтеся! А люди не вірили Марії. Тоді вона взяла на руки Іванку і забила в дзвін на сполох. За хвилю всі збіглися.

Ведуча 2. - Не вірите! Дітей мені ваших шкода!

І зірвала з Іванки вишиту сорочку. Дитина на очах зчорніла і померла.

Ведуча 1. – Вишивайте сорочки дітям і собі! Та й впала мертвою коло донечки.

Ведуча 2. З того часу відійшла хвороба за ліси і моря. А люди ходять у вишиванках. Матері навчають дочок, а дочки своїх дочок. І вже ніхто не обходиться без вишиванок. Радощі і болі життя вишивають жіночі руки у своїх вишиванках.

Ведуча 1. Сорочці наші пращури поклонялися як чарівній силі, як оберегу. Кажуть було так. В Токію, під час одного з концертів української капели бандуристів, слухачів зібралося чимало. Але виступ сприймали стримано. Тоді відомий японський композитор Гоо Кітагава, котрий вів концерт, пішов за лаштунки, надягнув вишиту сорочку й знову вийшов на сцену. Присутні встали. Наша вишиванка справила магічну дію.

Ведуча 2. Народна мудрість залишила нам прислів'я, приказки, пісні, пов'язані із сорочкою.

Ведуча 1. Сорочки призначались для буденної роботи, свята, посагу, весілля, навіть смерті...

Дівчина сорочку вишивала
Хрестиком барвистими нитками —
Ніби свою долю виглядала
Ранками і срібними ночами.
Де він, той, що серце приголубить,
Для душі відкриє синє море
І навіки руки ті полюбить,
Що для долі вишили узори?

Дороге, миле серцю, святкове й буденне,
Й вишиванка, що в спадок дісталась мені.
Я до серця горну оберіг полотняний,
Бо у ньому минуле й доля моя.

Прохолодний од вітру, од поля духмяний,
В ньому мамине серце і спів солов'я.
Вишиванко моя, я з тобою повсюди,
У хвилини щасливі і в миті круті
Українцем іду й пізнають мене люди.

Ну, а я славлю мамині руки святі,
Що з любов'ю сорочку мені вишивали,
Додавали у неї і світла, й тепла,
Щиру пісню і думу у виріб вкладали,
Щоб щаслива в дітей їхня доля була.

Не цурайтесь традицій своїх, добрі люди,
Оберегів святих, що живуть у віках.
Бо без них українців із нас вже не буде,
Як і квітів зимою у білих полях.

Вдягни, дитино, рідну вишиванку
І з чистим серцем в білий світ іди.
Вона зігріє сонцем на світанку
І оберегом стане від біди.

Ведуча 2. І донечці мати вишивала сорочечку, але до того часу, поки дівчинка вже підросла й сама навчилася уміло вишивати. А вчилися дівчатка вишивати з раннього дитинства, щоб стати майстринею. А як навчилися, то кожна собі вишивала та так майстерно, щоб сорочка була найкращою, якої нема ні в кого, проявляли свою фантазію, творчість, видумку, старання...

Ведуча 1. Крім того, вишивання, як національна традиція, сприяла формуванню у дівчат і жінок терпіння, наполегливості, відчуття краси, бажання творити добро, дбати про дорогих і милих серцю людей. Що й казати, адже дівчина мусила вишити милому-судженому сорочку, хустинку, рушники – це було найкращим показником її працьовитості і таланту, її смаку. То ж кожна дівчина вишивала свій неповторний узор, який відрізнявся від усіх інших і виражав настрій і думки, її ставлення до людей, до природи і краси навколишнього світу. В цьому була закладена глибока народна філософія.

Виконується танець

Я встану рано-вранці, на світанку,
Як спалахне на квіточці роса.
Вдягну найкращу в світі вишиванку
І оживе, засвітиться краса
В промінні сонця. І моя сорочка
У рунах, в квітах зразу оживе...

З чарівних квітів я сплету віночка
Й над світом щира пісня попливе.
Сорочка, що матуся вишивала,
Сердечко гріє, душу веселить.
Бо ж мама щастя-долю закликала.
Цей оберіг в житті нас захистить.

Ведуча 1. От і сьогодні, уже в 21 столітті, народна традиція не зникає, а набирає обертів, популярності, стає актуальною й підсилюється сучасними формами одягу, новими візерунками, взятими людьми все з тої живої Землі-матінки, з рідної природи. Народу дуже близькі і дорогі давні традиції, милі серцю вишиті рушники, доріжки, серветки, подушечки, наволочки, килими, скатертини й штори, якими часто прикрашають оселі. То ж кожна хата відрізняється своєю самобутністю, власним баченням краси й затишку.

Ведуча 2. І коли все це вишите власними руками з любов'ю і добром, то в домі панує затишок, любов, хороша і благодатна аура. Та й сорочка-вишиванка сьогодні стала модною, її вдягають на свято і в будень, від малих дітей до людей поважного віку.

А я іду по світу в вишиванці
Встає над світом щире сонце вранці
І землю гріє променем ясним.
А я іду по світу в вишиванці.
Я – українець! І горджуся цим.

В нас обереги вишивають здавна.
Така традиція в народі прижилась.
Вона прадавня, вічна й дуже славна.
В культурі й до сьогодні збереглась.

Ані вікам, ні моді не здолати...
Вона в людському серці і в душі.
У ній любові, мрій, надій багато
І ти традиції забути не спіши.

Ведуча 1. І ожили наші традиції національної вишивки саме зараз. Так сталося, що прийшла в нашу країну війна. Пішли кращі сини нашого народу захищати рідну землю. Вирушаючи з дому, взяли хлопці із собою вишиті сорочки та обереги.

Ведуча 2. І волонтери почали хлопцям привозити з усіх куточків країни зігріті любов'ю й вдячністю вишиті обереги.

Ведуча 1. Матінко Небесна, на руках із Сином
Від біди й недолі збережи Україну,

Від рук загребущих, лиха і напасті,
Щоб як вишиванка розквітало щастя.

Учись, дитино, гарно вишивати –
Це творчість і поезія душі.
У вишивці закладено багато...
Від неї відцуратись не спіши.

У ній краса,билина, дума й казка,
В ній подих вітру, шепіт квітів й трав,
Любов, турбота, ніжність мами, ласка,
Чарівність й диво сонячних заграє.

Учись, дитино, гарно вишивати,
У вишиваночку вдягнеш колись дитя
І будеш колискової співати.
Усе повториться, таке воно – життя.

Якщо людина хоче вишивати,
Знайдеться в неї голка, нитка, час...
Зуміє всі відтінки підібрати,
Й шедеври вийдуть з-під руки не раз.

Якщо людина хоче вишивати,
Побачить в цьому радість і красу.
І по узорах буде мандрувати,
І вишиє на квіточці росу,
І створить диво, первозданну казку,
Й усміхнеться сонечко в вікні,
Бо відіб'ється і любов, і ласка
У хрестиках на білім полотні.

Виконується пісня «Моя сорочка вишиванка»

Ведуча 1.

Вічна пісня барв і кольорів,
Неповторна музика натхнення!
Шепіт трав і шелест яворів,
І дзвінкі турботи сьогодення.
Хрестиком покладено в рядки,
Поспліталось, блиснуло веселкою
Ніжність материнської руки
Пісні ще весільної, веселої.
Дух народу в колір заплете,
Проросте і піснею, і цвітом.
А над світом, гляньте, а над світом
Українська вишивка цвіте!

Ведуча 2: Дорогі друзі! Ми з вами усі — українці, яких об'єднує у велику родину любов до рідної землі, до пісні, до вишивки.

Ведуча 1: Хай сміється доля журавлина,
Поля розлогі колосом цвітуть,
Нехай червоні ягоди калини
Щасливу вашу осявають путь.

Ведуча 2: Є на вишиванці розмаїті квіти —
Це ж Україна наша перлами розшита.
Є на ній і гори, є на ній долини,
Все, що є найкраще на Вкраїні милій.
Є на ній і півники святкові,
Є на ній і квіти малинові.

Синя нитка — птиці прилітають,
А червона — квіти розквітають.

Ведуча 1: Листя вишиванки зеленаве,
Голуб із голубкою — до пари.
Щоб любов до краю розквітала,
Слава України не пропала.

Ведуча 2: Вишивали прабабусі руки,
Щоби пам'ятали внуки і правнуки.
Щоби своїм дітям в пам'ять передали,
І щоб рідну землю завжди шанували.

Виконується пісня «Бабуся вишиванка»

Ведуча 2: Ми могли б ще дуже багато і довго розповідати про цей прекрасний вид мистецтва, але наше свято наближається до завершення.

Ведуча 1: Ми повинні пам'ятати, що народна вишивка - це мистецтво, яке постійно розвивається. Це величезне багатство, створене протягом віків тисячами безіменних талановитих народних майстринь. Наше завдання - не розгубити його, передати це живе іскристе диво наступним поколінням.

Ведуча 2: Мереживом виткане наше життя,
Душею свій час відчуваєш.
І буде настільки цікавим буття,
Які в нього нитки вплітаєш.

Ведуча 1: Хай у ваших оселях розквітне калина, оживуть птахи й квіти на полотнах! Ми з вами усі - українці, яких об'єднує у велику родину любов до рідної землі, до пісні, до вишивки.

Ведуча 2: Нехай слова і пісні милозвучні
Для вас лунають знов і знов,
Хай будуть в серці нерозлучні
Добро, надія, віра і любов!

Ведуча 1: Хай вам сміється доля журавлина,
Поля розлогі колосом цвітуть,
Нехай червоні ягоди калини
На вишиванках осявають путь.

Ведуча 2: Людське безсмертя з роду і до роду
Увись росте з коріння родоводу.
І тільки той, у кого серце чуле,
Хто знає, береже минуле
І вміє шанувати сучасне, -
Лиш той майбутнє
Вивершить прекрасне!

Ведуча 1. Ми бажаємо вам миру, злагоди, добра, щастя, достатку!

Ведуча 2. Хай вишиті українські рушники, сорочки, скатертини, ікони, картини стануть оберегами у ваших оселях!

Звучить фінальна пісня « Україна – це я »

Текст пісні "Вишиваночка"

Вишивала вишиванку
аж до самого світанку
І не їла і не спала, вишивала
Но як тільки сонце зійде
Вдень до мене милий прийде
Вишиваночку надіне мій єдиний.

Вишиваночка вишиваночка
Подивись яка файна панночка
Я тобі своє серце лишила
Вишиваночку тобі вишила
Вишиваночка вишиваночка
Я кохана твоя не коханночка
Що тобі своє серце лишила
Вишиваночку тобі вишила.

Вишиванку вишивала
Бо так ніжно покохала
Не кохала так нікого я до нього
Моє сяє вишивання
візерунками кохання
Мов гарячі поцілунки
візерунки

Вишиваночка вишиваночка
Подивись яка файна панночка
Я тобі своє серце лишила
Вишиваночку тобі вишила
Вишиваночка вишиваночка
Я кохана твоя не коханночка
Що тобі своє серце лишила
Вишиваночку тобі вишила.

Бабуся вишиванка

Вечорами довгими не спала,
А бувало, навіть до зорі.

Трепетно бабуса вишивала
Хрестики на білім полотні.

Зацвіли фіалочки барвисті
І троянди ніжні пелюстки,
Щоб онучці вроду чисту-чисту
Принесли бабусині рядки.

Приспів:

Бабусина вишиванка – дарунок на все життя,
Щоб квітли мої світанки мережкою вишиття.
Нехай кольори веснянки мене бережуть від бід,
Бабусина вишиванка, мов долі моєї цвіт .

Ця сорочка, наче берегиня,
Моїх перших мрій і сподівань.
Я пишаюсь нею у родині,
Радо одягаю без вагань.

Хай твої, бабусю, щедрі руки
Бог благословляє кожен день,
Щоб росли щасливими онуки
І співали сонячних пісень.

Приспів:

Бабусина вишиванка – дарунок на все життя,
Щоб квітли мої світанки мережкою вишиття.
Нехай кольори веснянки мене бережуть від бід,
Бабусина вишиванка, мов долі моєї цвіт .

Україна-вишиванка

Виконує: [Катерина Бужинська](#)

Нитка сонячного ранку.
Нитка пісні солов'я,
Україна-вишиванка,
Ніжна матінко моя,
Ти і грішних і невинних
Пригортаєш до грудей,
Я люблю свою країну, |
Я люблю своїх людей! | (2)

Приспів:

Будьте красиві, будьте здорові,
Білі, русяві і чорноброві,
Будьте веселі, будьте багаті
В кожній оселі і в кожній хаті!

Вишиваю візерунки
Диво-травами степів,
Смаком перших поцілунків
І коханням вечорів.
Вишиваю як уклінно
Ти запрошуєш гостей,
Я люблю свою країну, |
Я люблю своїх людей! | (2)

Приспів.

Може є у світі кращі
Кольори на полотні,
Але ти єдина наша,
А у тебе ми одні.
Я тебе святу і грішну
Пригортаю до грудей!
Я люблю свою країну, |
Я люблю своїх людей! | (2)

Приспів. (3)

I.Федишин - Лише у нас на Україні

Виростала я на Україні,
Виростала, де грона калини
Щовесни під вікном розквітали,
Білим цвітом мене забавляли.
Тут волошки в волосся вплітала,
Тут матусю сльозами прохала,
Щоб сорочку мені вишивала,
Тут я вперше в житті покохала

Приспів
Це моя земля Це моя країна |
Тут моя сім'я Тут моя родина |
Це ліси, поля, гори й полонини, |
Рідна ти моя Україна | (2)

В нас колосяться жито, пшениця,
І тече тут джерельна водиця,
В нас найкращі у світі дівчата,
Люди щирі, душею багаті.
Приїжджайте до нас в Україну,
Тут завжди зустрічають гостинно,
Пісня лине від хати до хати,
Бо у нас люди вміють співати

Приспів. (2)
